

Підлісний М.М.

кандидат філософських наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 378+316

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ ЗАГАЛЬНОЇ СОЦІОЛОГІЇ У ЮРИДИЧНОМУ ВНЗ

Проаналізовано практичні форми і методи інноваційних технологій в загальному курсі соціології. Виявлено найбільш ефективні прийоми використання їх на семінарських заняттях. Розглянуто прийоми, що вироблені сумісно з курсантами.

Ключові слова: інноваційні технології, семінарські заняття, прийоми і методи.

Постановка проблеми. Дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених і практиків показують наявність зв'язків між наукою й освітою. Сучасному суспільству потрібні фахівці, здатні творчо підходити до вирішення різних проблем, аналізувати їх і приймати рішення в нетипових ситуаціях. Тому розвиток у курсантів ДДУВС загальної культури є одним із найважливіших показників рівня їх готовності до професійної діяльності. Тобто сьогодні все більш затребуваним вважається фахівець, який володіє не тільки професійно значущою інформацією, а й загальною культурою, забезпечує вихід за межі вузькопрофесійної діяльності.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. У вітчизняній літературі дидактичні та методичні аспекти організації активного навчання розробляються перш за все у загальних роботах з педагогіки та психології вищої школи [1].

У теперішній час ведеться інтенсивний пошук і впровадження нових форм та методів навчання молоді. Про це свідчать публікації журналу «Соціологічні дослідження» за останні 5 років [2].

З останніх наукових праць по даній проблемі слід назвати таких дослідників: Марченко О.В., Складановську М.Г., Гіна А.А., а також наші власні дослідження [3].

Мета статті – аналіз традиційних і нетрадиційних методів викладання загальної соціології в юридичних ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. При викладанні навчальної дисципліни «Соціологія» широко використовуються як традиційні, так і нетрадиційні методи викладання. До традиційних методів зараховують лекції, семінари, що включають написання та обговорення доповідей, самостійну роботу, консультації, заліки, екзамени. Вищевказані традиційні методи викладання є базою для передачі знань слухачам. Жодною мірою не відмовляючись від традиційних методів викладання у вищій школі, частіше стали використовуватися не-

традиційні методи, тому що вони більше активізують курсантів, розвивають їх індивідуальні здібності, ерудицію й уяву, сприяють діалогу між викладачем і курсантами, виявленню часом суперечливих проблем.

Проведені соціологічні дослідження різних форм і методів викладання показують, що система засвоєння матеріалу з традиційної лекції становить 20 %. Лекція з використанням наукових посібників дає змогу підвищити цей показник до 30 %, лекція з використанням аудіовізуальних засобів дає 50 % засвоєння інформації, дискусії – 70 %, ігри – 90 %. Ось чому їх слід використовувати одночасно.

До нетрадиційних методів відносять ділові, рольові, ситуативні або імітаційні, операційні ігри (тренінги), використання психологічних тестів, які дають змогу визначити характерні риси особистості, тестів для контролю знань; творчу, активну роботу з понятійним апаратом; складання тематичних кросвордів; вибір теми, маршруту та написання сценаріїв екскурсій; проведення різноманітних соціологічних досліджень, експериментів, педагогічного практикуму.

На думку фахівців, інтерактивне навчання характеризується такими ознаками: активізація мислення, залучення курсантів до навчального процесу, стійка активність протягом усього заняття, самостійна творча відпрацьованість рішень, високий ступінь мотивації та емоційності, постійна взаємодія осіб, що навчаються, та викладачів. Дана модель навчання перетворює курсанта з пасивного об'єкта отримувача навчальної інформації до активного суб'єкта з пізнавальною діяльністю. А це передбачає деякі зміни в усіх компонентах дидактичної системи (принципах, формах, методах та засобах навчання) [4].

На I семінарському занятті «Соціологія як наука, її предмет і методи» застосовується тест ідентифікації соціологічного терміна (ТІСТ). Запропоновано трьом командам зрозуміти, що належить трьом областям знання: соціології, психології, економіки (180 понять). Курсантам слід визначити, до якої науки належить кожне поняття. Перевага даного способу проведення тестування полягає в тому, що, по-перше, він дозволяє уникнути досить трудомісткої процедури обробки даних, по-друге, курсанти отримують можливість відразу ж ознайомитися з результатами тестування і порівняти свої результати з максимально можливими (120 балів) і з результатами інших курсантів [5].

У 2016 р. підготовлено Соціологічний практикум, призначений для викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, курсантів навчальних груп. Мета даної роботи – допомогти майбутнім фахівцям детально вивчити і переосмислити першоджерела, знайти відповіді на запитання, які стосуються теми, що вивчається. Також підготовлено ситуаційні завдання, навчальні кросворди, пошукові завдання, проблемні питання, витяги з першоджерел класиків соціології. Це розвиває вміння курсантів довести або спростувати соціальні ситуації, твердження, проаналізувати статистичні дані, скласти соціологічний звіт.

Питання і завдання підібрано в такому порядку, щоб охопити основні

теми програми з соціології. При складанні посібника використано наукову, навчально-методичну літературу, особистий досвід викладачів і думки курсантів для формування логічного типу мислення. Сподіваємося, що навчально-наочний посібник допоможе формуванню творчого мислення і будемо вдячні за висловлювання критичних зауважень і доповнень для майбутнього перевидання [4].

Спільно з курсантом навчального взводу ПС-443 Альошиним В. було розроблено сценарій ділової гри «Вгадай епоху», головним завданням якої є вміння знаходити соціальні проблеми і намагатися їх вирішувати, логічно і послідовно виражати свої думки і критично оцінювати інших опонентів.

Важливим творчим рішенням є вміння розглянути і виявити у карикатурі соціальну проблему. Відомо, що карикатура – це своєрідне дзеркало суспільства, в якому показані найбільш типові проблеми економічного, політичного, соціального розвитку. Карикатура – це ознака часу. Про час можна судити з того, як і над чим люди сміються і які виносять уроки. Майстерність карикатуриста – точно підмітити проблему, що виникає, а курсанта – вміння її «піймати», виступаючи у ролі дослідника-експерта, та намагатися знайти її рішення.

Необхідно щоб курсанти вміли розрізнити соціологічну й соціальну проблеми. Відомо, що соціологічна проблема виникає тоді, коли треба пояснити щось у соціальній поведінці за допомогою соціологічної теорії. Соціальна поведінка часто призводить до суспільних чи особистісних суперечностей, дискомфорту і потребує колективних зусиль за їх згодою. У людей багато проблем і їм треба зрозуміти, чим вони викликані та що треба зробити для їх рішення. Тому необхідно показати особистісні проблеми (бідність, самотність) як частину спільних, соціальних процесів.

Ефективною формою повторення опорних понять є сінквейн. Це п'ятистрочна віршована форма, що виникла в США на початку ХХ століття під впливом японської поезії.

Перший рядок – тема вірша, виражена одним словом, іменником; друга – опис теми в двох словах – прикметниками; третя – опис дії в рамках цієї теми трьома словами – дієсловами; четверта – фраза з чотирьох слів, що виражає ставлення автора до даної теми; п'ята – одне слово – синонім до першого, на емоційно-образному або філософсько-узагальненому рівні, що повторює суть теми. Наприклад:

Соціологія –
Комплексна, незамінна
Класифікує, прогнозує, направляє
Люди мають потребу в ній
Суспільство

Ефективним якісним методом у соціології залишається фокус-груп. Основною перевагою даного методу є отримання так званої глибинної інформації в невеликій групі респондентів.

Суть методу фокус-груп полягає в тому, що увага учасників фокусується

на досліджуваній проблемі, з'ясуванні мотивації тих чи інших дій. На відміну від кількісних методів дослідження, наприклад, соціологічного опитування, який дає відповідь на питання «Хто?», «Скільки?», метод фокус-груп дає відповіді на питання «Як саме?», «Чому?» [6].

При використанні методу фокус-груп необхідно дотримуватися таких правил:

- чисельність групи не повинна перевищувати 8–10 осіб, щоб усі могли інтенсивно брати участь у дискусії;
- члени групи повинні бути відібрані випадково, але з дотриманням правил методу певної вибірки, а також бути незнайомими один з одним;
- мінімальна тривалість дискусій 50–60 хвилин, максимальна тривалість – 1,5–2 години;
- дискусія має відбуватися за ретельно опрацьованим модератором сценарієм;
- модератор не повинен нав'язувати свою думку респондентам, а тільки керувати дискусією [7].

Великою популярністю користувалися такі теми: плюси і мінуси Інтернету, 25 років незалежності України, порівняльна характеристика майданів 2004 і 2014 років, соціальні портрети повій й безхатка, особливості сучасної молоді України, ціннісний світ субкультур України.

Кафедра філософії та політології у 2016 р. уклала творчу співдружність з Центром правової інформації Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки з метою залучення курсантів до роботи в бібліотеці і ознайомлення молоді з іменами видатних українців. У результаті цієї роботи курсанти зібрали бібліографічний опис з таких проблем: працевлаштування молоді, молодь і підприємництво, кримінальна субкультура, молодь і політика, права соціалізація молоді, здоровий спосіб життя і проблеми суїциду тощо.

Курсанти 2 курсу факультету № 3 підготували тези на Всеукраїнську конференцію «Актуальні проблеми вітчизняного права в дослідженнях молодих вчених»: Кліценко К. «Молодіжна злочинність в умовах сучасної України: соціологічний аналіз», Волошина Г. «Сучасні проблеми молоді сім'ї», Мазенко Н. «Престиж права в умовах суспільства, що трансформується», Гошуляк Ю. «Образ Національної поліції у фокусі громадської думки».

Надзвичайно ефективним для майбутніх слідчих є складання аналітичних таблиць і їх аналіз, що дозволяє знаходити динаміку соціальних явищ. Наприклад, при аналізі причин суперечок і розбіжностей в молодих сім'ях курсантам пропонується скласти короткий науковий звіт: чим відрізняються думки чоловіків і жінок, які основні причини, чому саме вони стали головними? Або виділити характерні риси кожного типу суспільства, при цьому слід провести їх порівняння або навести приклади суджень. Одні з них правильні, а інші неправильні – слід розібратися і розставити їх за важливістю. Слід проаналізувати статистичні дані в таблиці і скласти науковий звіт на 1–2 сторінки.

Протягом декількох років залучаю своїх курсантів і студентів до проведення навчальних соціологічних досліджень.

Таким чином, цілком очевидно, що лише у сукупності соціальна інформація, яка є традиційною у кожному трудовому колективі, та інформація, отримана за допомогою соціальних досліджень, дозволяють здійснити ефективне соціальне управління.

Однією з найбільш цікавих форм проведення занять з теми 3 «Організація соціологічних досліджень, методи аналізу та збору соціологічної інформації» є підготовка та проведення навчальних соціологічних досліджень курсантів 1 та 2 курсів ДДУВС.

Слід зазначити, що соціальна інформація є у будь-якому підприємстві, фірмі, навчальному закладі. Вона міститься у документах адміністрації, матеріалах, зборах працюючих, однак подібна інформація має цілий ряд суттєвих недоліків.

По-перше, вона не відображає усієї сукупності соціальних факторів, які стосуються життєдіяльності колективу, оскільки до подібних фактів належать не тільки реальні акти поведінки робітників, але й, зокрема, думки, оцінки, судження людей.

По-друге, подібна інформація не є репрезентативною. Вона може відображати, наприклад, лише погляди керівників на ту чи іншу проблему, але все-таки не загальну, «середню» думку усіх робітників колективу.

По-третє, вірогідно, що не завжди інформація, яка міститься у документах адміністрації, є достовірною та об'єктивною – цілком можливо непередбачене спотворення інформації.

Курсантам пропонується перелік завдань, які складаються із 160 дослідницьких тем [4]. На семінарі № 2 з теми 3 «Організація соціологічних досліджень» курсанти вчаться розробляти анкету на основі щотижневого видання «100 людей, які змінили хід історії». Це захоплююче видання у науково-популярній формі дає курсантам загальне уявлення про життя, творчість, основні наукові відкриття, аналітичні матеріали. Курсанти формулюють питання, використовують відкриті, закриті, альтернативні питання. Перед заняттям курсанти знайомляться з монографіями фахівців-соціологів, які дають знання і формують вміння різних типів питань [8]. Заняття проходять жваво та цікаво, а в аудиторії панує творча атмосфера, більшість курсантів із захопленням працюють. У наступному навчальному році найкращі курсантські індивідуально-дослідницькі роботи будуть рекомендовані на наукову конференцію.

Курсанти I курсу факультету № 3 Лонська Є., Роздольська Ю., Сокурєнко О., Григорєнко В., Мерєнков О., Скорик О., Малий Б., Малишевський К., Штанєнко О., Назарук Ю., Задирака Д., Безверха Д., Рядська Г. провели порівняльний аналіз двох соціологічних досліджень (2009–2011 – ДДФА; 2015 – ДДУВС) із соціальних проблеми молоді.

Об'єктом даного дослідження стали студенти I, II, III курсів Дніпропетровської державної фінансової академії та курсанти I, II, III курсів Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, а предметом дослідження є особливості адаптації курсантів і студентів перших курсів до умов життя у вузах.

Метою дослідження виступають соціальні проблеми, з якими стикаються сучасні курсанти і студенти на початку їх навчання у вузі.

Завданням дослідження є таке:

- виявлення основних мотивів вступу до вузів;
- охарактеризування ієрархії цінностей курсантів і студентів;
- розкриття особливостей дозвілля.

У дослідженні був застосований метод суцільного опитування. Основним методом збору соціологічної інформації було масове роздаткове анкетування. Усього опитано – 448 осіб, у тому числі (студентів ДДФА – 228 і курсантів ДДУВС – 220).

Дослідження виявило, що серед найважливіших цінностей більшості курсантів і студентів провідне місце займає «освіта». Причому це стосується освіти і як життєвої мети, і як засобу досягнення інших життєво важливих цілей.

Аналізуючи відповіді респондентів у гендерному аспекті, можна помітити, що до числа вищих термінальних цінностей освіти зараховують частіше дівчата, ніж юнаки (68,3 % і 56,7 % відповідно). Подібна різниця у гендерному критерії існує і щодо таких важливих для молоді цінностей як «здоров'я» (63 % і 54 % відповідно).

Результати дослідження дозволяють зробити висновок про індивідуалістичну спрямованість ціннісних орієнтацій першокурсників, що підтверджується низьким рейтингом в їх свідомості суспільно значущих цінностей, а також високим рейтингом таких особистісно орієнтованих цінностей як здоров'я, дружба, любов. Високо цінують курсанти і студенти свою незалежність, самостійність, лідерство і раціоналізм.

Дослідження виявило, що велика частина опитаних курсантів і студентів віддають перевагу проведенню свого вільного часу в колі друзів, багато хто воліє проводити дозвілля за прослуховуванням музики, а також у мережі Інтернет та соціальних мережах.

На думку більшості першокурсників, їх дозвілля повинно бути приємним, приносити задоволення, але також давати щось нове, розширювати кругозір. Дівчата більше орієнтовані на творчий характер дозвільної діяльності, а юнаки – на рекреаційні форми проведення вільного часу.

Більшість курсантів і студентів у поняття «здоровий спосіб життя» вкладають активний відпочинок, заняття спортом, відсутність різних шкідливих звичок, а також повноцінний сон і здорове харчування. Тобто поняттю «здоровий спосіб життя» надають більше фізіологічного, ніж психологічного аспекту.

У результаті дослідження було виявлено, що в період навчання в школі більшість респондентів займалися якоюсь художньою творчістю або спортом. Значна частина опитуваних продовжує систематично займатися творчістю або спортом.

Досить продуктивною формою на семінарі з теми 6 «Особистість у системі соціальних зв'язків» є проведення соціометричної процедури. Це спеціальна процедура, на основі якої вивчається неформальна структура колективу, вивчаються проблеми лідерства, групової згуртованості.

Ефективними формами проведення семінарських занять є перегляд, обговорення та диспути документальних навчальних відеофільмів, які в образній формі сприяють кращому засвоєнню матеріалів, вмінню виробляти власну позицію та відстоювати її та логічно виражати думку. Досить часто документальні фільми з молодіжних проблем можна записати з різних телеканалів, і вони становлять гарну ілюстрацію до ефективного засвоєння навчального матеріалу. Наприклад, великою популярністю користуються фільми: «Багаті теж плачуть», «Секти», «Закон Анастасії», «Золоті половинки», «Розпущення молоді», «Проблеми СНІДу та наркоманії», «Молодіжні субкультури», «Я – кіборг», «Покоління Y» та ін.

Для активізації дискусії з перегляду документальних фільмів заздалегідь ставилися студентам такі питання:

1. Позначте основні соціальні проблеми документального фільму.
2. Назвіть й охарактеризуйте основні соціальні інститути.
3. Висловіть вашу думку і оцінку даної проблеми.
4. Виділіть ключові соціологічні терміни і поясніть їх значення.
5. Проаналізуйте життєвий шлях особистостей героїв фільму.
6. Сформулюйте ваші рекомендації щодо розв'язання соціальних проблем фільму.
7. Найдіть у мережах Інтернет та науковій літературі подібні соціологічні дослідження.
8. Дайте соціологічний аналіз типу особистості головного героя.
9. Що подібного з вищезгаданого Ви читали у художній, публіцистичній, науковій літературі?

Для урізноманітнення проведених занять із соціології використовується така форма як запрошення відомих вчених на лекційні та семінарські заняття, виступи яких жваво сприймаються молоддю. Зокрема, був запрошений відомий професор філософії Дніпропетровського Національного залізничного університету Шубін Василь Іванович, який прочитав лекцію із соціології, а один із засновників конкретної соціології Фокін Євген Іванович інформував про механізм проведення соціологічних досліджень на металургійному заводі імені Г.І. Петровського.

На наш погляд, досить цікавим форматом проведення занять є особисті враження здобувачів вищої освіти, які побували у зарубіжних країнах.

У лекції з теми 8 «Соціологія шлюбу і сім'ї» використовується біографічний метод, де курсанти пишуть соціологічні есе-роздуми «Моє майбутнє через 10 років». Курсанти описують соціальні інститути, які впливають на формування особистості майбутнього фахівця. Це, насамперед, сім'я, школа, батьки, друзі, ЗМІ, Інтернет.

Широко використовується читання та соціологічний аналіз літературних джерел. Наприклад, статті В.Г. Городяненка «Феномен зрадництва», М.М. Підлісного, В.І. Шубіна «Цінності молоді: досвід емпіричного дослідження», есе О. Генрі «Дороги, які ми обираємо», оповідання Ш. Алейхема «Конкуренти», А.П. Чехова «Злоумисник».

Багато курсантів у своїх відгуках виражають задоволення активними формами занять. На їх думку, така форма занять дозволяє, по-перше, краще зрозуміти та засвоїти навчальний матеріал. По-друге, розібратися у собі, у взаємовідносинах з навколишнім середовищем. По-третє, вирішити особисті проблеми. На наш погляд, ці результати є різними, але насправді вони є взаємозв'язаними. Якщо мета виховання – формувати знання не у вигляді передачі зразків, освоєння необхідної інформації, а як сформованої здібності курсанта демонструвати свої пізнання у вигляді вміння проектувати нові способи рішення того чи іншого завдання з урахованням швидкозмінної ситуації.

Висновок. У підсумку зазначимо, що викладання дисципліни соціологія – це постійний процес ефективного використання традиційних форм і методів та одночасного освоєння інноваційних технологій. На нашу думку, для розвитку методики та вдосконалення практики активного навчання соціології є необхідним: узагальнювати й поширювати досвід, накопичений у цій сфері, публікувати відповідні навчально-методичні праці (практикуми, збірники проблемних завдань, сценарії ігор, добірки кейсів тощо); організовувати семінари та конференції з розгляду методичних аспектів викладання соціологічних дисциплін, проводити майстер-класи, залучати майбутніх юристів до розвитку методики інтерактивного навчання, ефективно використовувати накопичений досвід в освітній практиці зарубіжної та вітчизняної вищої школи.

Бібліографічні посилання

1. Віленський В.Я. Технології професійно-орієнтованого навчання у вищій школі / Віленський В.Я., Образцов П.І., Уман А.І. – М., 2005; Педагогіка вищої школи. – Мн., 2005.
2. Майкова Е.М., Блохіна М.В., Григорьев А.Г. Проблеми ефективного навчання соціології. – 2009. – № 6. – С. 136-143; Соціологічне знання в системі соціально-гуманістичної підготовки студентів. – 2010. – № 6. – С. 118-123; В.М. Петров, Є.М. Куликов. Ігрові форми семінарських занять. – 2010. – № 5. – С. 128-132; Нові інформаційні технології в соціологічній освіті. – 2010. – № 5. – С. 133-136; Можливості електронного наукового семінару. – 2010. – № 6. – С. 135-137.
3. Марченко О.В. Методологічні стратегії дослідження освітнього простору : монографія. – Дніпропетровськ, 2012; Складановская М.Г. Активизация познавательной деятельности. – Днепропетровск, 2010; Гин А.А. Новые педагогические технологии. – К., 2010; Підлісний М.М. Проблема використання інтерактивних методів у вивченні загальної соціології // Інноваційні процеси у сучасному просторі юридичної освіти: реалії, тенденції, перспективи : матеріали II Всеукр. науково-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 143-147; матеріали III Всеукр. науково-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2016. – 298 с.
4. Підлісний М.М. Соціологічний практикум : навчально-наочний посібник у схемах і коментарях. – Дніпропетровськ, 2016.
5. Кравченко А.И. Основы социологии : метод. пособие / А.И. Кравченко. – М., 1997. – С. 92-97.
6. Коляда В.И. Введение в социологию. Краткий очерк теории и практики в конспективном изложении / Коляда В.И., Назаренко А.Г. – Запорожье, 2009. – С. 86-87.
7. Соціологія : підручник / за ред. В.Г. Городяненка. – К., 2008 – С. 502-505.
8. Аверьянов Л.Я. Социология: искусство задавать вопросы / Л.Я. Аверьянов. – М., 1988; Панина Н.В. Технология социологического исследования / Н.В. Панина. – К., 1998.

Підлісний М.Н. Опыт использования инновационных методов в преподавании курса общей социологии в юридическом вузе. Проанализированы практические формы и методы инновационных технологий в общем курсе социологии. Выявлены наи-

более эффективные приемы использования их на семинарских занятиях. Рассмотрены приемы, выработанные совместно с курсантами.

Ключевые слова: *инновационные технологии, семинарские занятия, приемы и методы.*

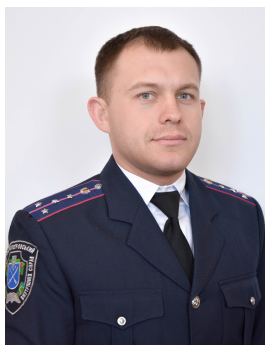
Pidlisnyy M.M. Experience of the use of innovative methods of general sociology course in law university. The author has analyzed practical forms and methods of innovative technologies in the General course of sociology. The most effective use of their seminars. Discusses techniques, developed jointly with students.

The students in their feedback, express the pleasure of active forms of employment. In their opinion, this form of training allows, first, to better understand and grasp the educational material. Second, to understand themselves in relationship with the environment. Thirdly, to solve personal problems. These results are different, but in reality they are interrelated. The purpose of education is to shape the knowledge in the form of transfer of samples and the development of the necessary information. The purpose of education is to shape the ability of the student to demonstrate their knowledge in the form of skills to design new ways to solve a particular task given the rapidly changing situation.

Teaching sociology is an ongoing process the effective use of traditional forms and techniques and the simultaneous development of innovative technologies. The purpose of teaching the discipline of sociology is, first, the development of the methods and practice of active learning in sociology, secondly, the need to consolidate and disseminate the experience gained in the social sphere, and thirdly, to organize seminars and conferences devoted to the methodological aspects of teaching sociological disciplines, fourthly, to conduct workshops, attract future lawyers to the development of a technique of interactive learning, fifth, to effectively use the experience gained in educational practice of foreign and domestic high schools.

Keywords: *innovative technologies, seminars, tools and techniques, experience, educational practice.*

Надійшла до редакції 24.06.2016

Богуславський В.В.

здобувач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.1

ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ

Проаналізовано завдання та принципи державної інформаційної політики у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. Зазначено, що державна інформаційна політика у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку має здійснюватися з дотриманням принципів системності, ефективності, відкритості та конфіденційності в їх поєднанні та взаємозв'язку, плановості, превенції, а також стимулювання.

Ключові слова: *особиста безпека, інформаційна політика, принципи, завдання.*